

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

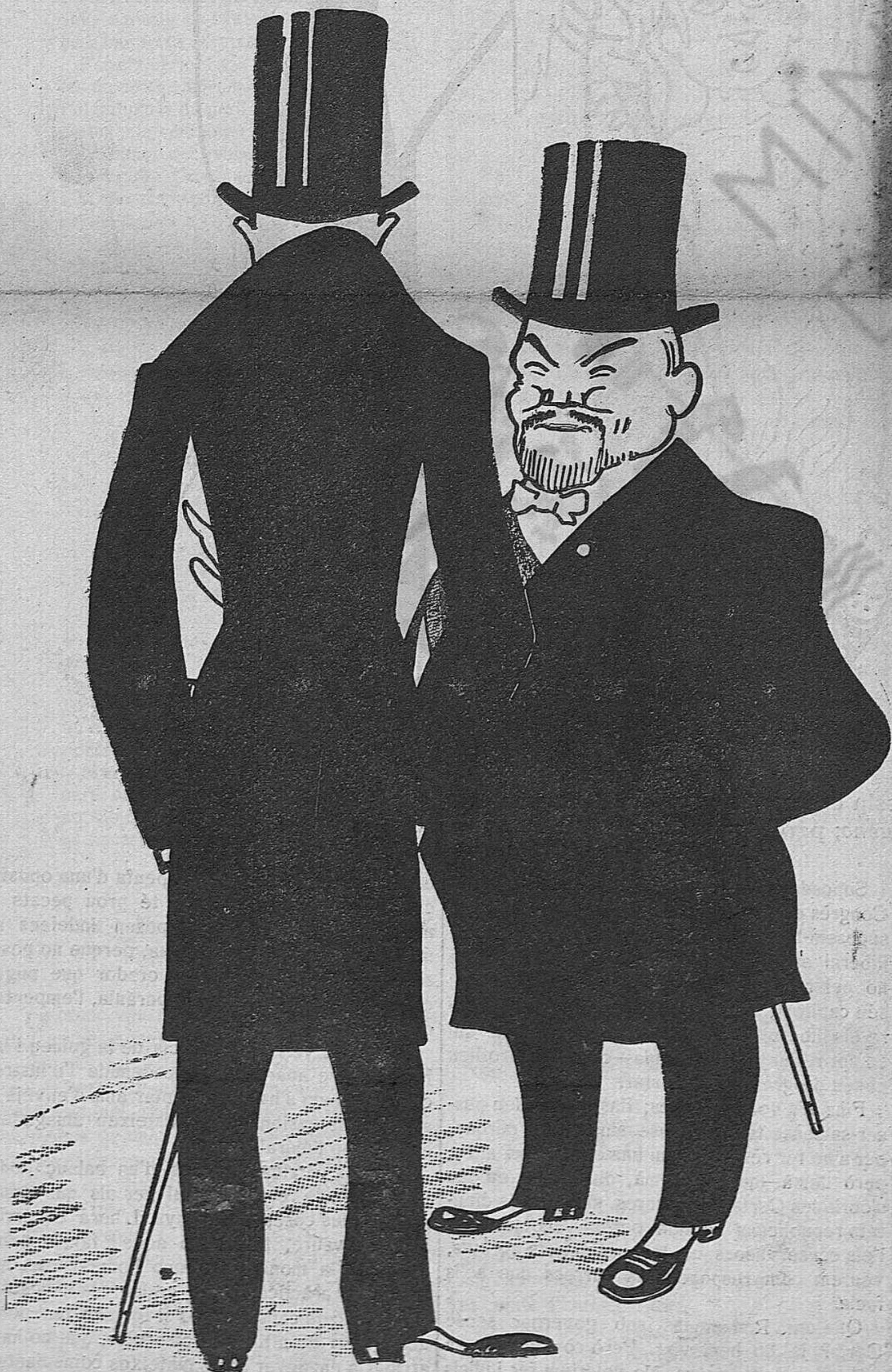
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

EN PLENES MANIOBRES (Dialec internacional)

—Admirable! Admirable!... Quina punteria!... quins canons!... quina pólvora!... quines bales!...
—Ja veu, Senyor, que l'entusiasme no pot ésser més sorollós...

Després del viatge reial

UN sentit n'hem de treure, del viatge del rei a París?

No hi hà dupte que pot considerar-se'l en quant a les seves repercussions exteriors i en quant a les interiors.

Les primeres se refereixen a una possible aliança o intel·ligència amb França (amb la Triple Entente).

Les segones fan referencia a un contra-cop de «voluntat de liberalisme» en la política espanyola, per una aparatosa reconciliació amb el món de la protesta de 1909; ja que seria incongruent, i fins deslleal, per part d'un règim, provocar un dia, de bell nou, les enemistats que ara s'han volgut contrarrestar.

En quant a l'opinió francesa, ¿pot afirmar-se realment que és espontània i desinteressada, en les seves manifestacions d'aquests dies? De cap manera. La preocupació, quasi única, de la França actual és la possibilitat de la guerra, i an el vell granader, qui dormita sempre dins tot francès, l'idea de la possible ajuda d'Espanya, tant útil com a valor geogràfic, basta per a encendre-li la flama dels antics «chauvinismes». Ademés, el pas de la reialesa, per a les multituds de metròpoli republicana, té un sentit de curiositat retrospectiva i pintoresca, escènica, ben propi per a suscitar i atreure els aplaudiments teatrals.

Ja digué en Bonafoux que la vera popularitat d'un monarca consisteix en esdevenir ciutadà com els altres i passejar-se pels carrers, a la manera que ho feia Eduard VII i Leopold II.

Cal dir també, sense cap passió, que l'èxit de premsa, per a aqueix viatge, no és tant absolut com podria induir, dels extractes telegràfics, un lector incaute; perquè les agències se limitaven a trasmetre els elogis hospitalaris o interessats de la premsa conservativa i noticiera.

I ara no vull parlar tampoc de lo que representen certes manifestacions hostils que'l telegraf insinuava.

De totes maneres, l'hostilitat amb que la premsa conservadora espanyola ha acullit aquest viatge, és un símptoma favorable per a les seves derivacions en la nostra política interior. I fins se podria pensar que'l viatge és una lògica conseqüència de la nova actitud emesa pel règim a comptar desde Any Nou.

Cal creure que, més que a l'iniciativa del Govern responsable, se deu a la mateixa força que actúa com a factor nou en la política espanyola, a despit de les tradicions...

En aquest país de vehements incoherències no seria estrany el fenomen d'un poder perso-

nal decidit a les gosadies, que prorroguen sempre, dia per dia, els governs liberals.

Per tot això, en resum, crec que'l viatge reial allunya encara més les reaccions de govern. Per lo demés, la conjunció, en el manifest d'aquests dies, referma la seva ja vella actitud contraria a tot retrocés en la marxa política, la qual, implícitament, és una promesa de col·laboració amb el règim per a l'obra liberal; és un sacrifici, lògic per altra part, de l'idea de república a la de llibertat.

Les corrents d'aproximació entre la monarquia (no el seu govern) i part dels elements republicans, estan dins la norma històrica de tots els moments progressius.

Així com reis i burgesos s'uniren contra la noblesa, i així com l'aristocràcia intel·lectual d'avui s'afia amb els obrers contra'ls burgesos, les unions ocasionals de príncep i republicans contra les oligarquies executives, són una plena lògica.

El manifest dels socialistes, en canvi, se refereix principalment a l'altre aspecte del viatge reial: el de les aliances diplomàtiques. Defensa, naturalment, l'oposició a tot compromís de caràcter bèlic, i l'unió dels treballadors per sobre les diferències nacionals com a garantia de pau absolutament imposada.

En quant a política interior, extén més encara que'ls republicans, naturalment, la condemna dels governs, per lo que tinguin de burgesos i no per lo que tinguin de reaccionaris; però accentuant-la sempre contra les dretes.

De totes maneres, malgrat que's parli de crisis, ¿és verosímil un canvi de govern en el mateix moment d'un èxit governamental, com ho és, innegablement, el viatge de don Alfons? Mentre no sorgeixi una qüestió parlamentaria, un conflicte entre'ls dos poders, lo natural és la continuació del ministeri. Però no estem precisament en la terra de les normalitats...

Tal és la situació en l'hora del retorn de don Alfons XIII. En resum: felicitem-nos del viatge per lo que tingui d'integració amb Europa; aproximació d'Espanya a Europa, per lo que'ls francesos en dirien *amende honorable*; felicitem-nos, doncs, com a unió amb una totalitat europea i no com menaça contra cap fracció diplomàtica; com a valor d'unió, no de separació.

I, dit siga de pas, remarquem la forta oposició històrica entre aquest viatge i el d'Alfons XII, quan de retorn de Berlín a París varen acullir-lo com a coronell d'hulans, amb gran perill de les relacions hispano-franceses.

Per acabar, amb una frase sintètica, el comentari: Espanya respònd avui, en 1913, a la crida materna que va fer-li Europa en 1909. Si és així, hurra!

GABRIEL ALOMAR

El proletariat i la guerra

LEGIEM l'altre dia un article del simpàtic escriptor que's firma Angel Guerra, en el quals atribuïa el manteniment de la pau europea a la por que tenen els governs a la revolta dels obrers en cas de conflicte armat.

El treball del dit escriptor és sens dubte, un bell treball literari, sadollat d'amor a la pau i d'admiració a l'acció pacifista del proletariat.

Però, al nostre entendre, el lirisme que traspuja de tots els seus paràgrafs presenta la qüestió tractada sota un aspecte poc avingut amb la realitat dels fets i amb les lliçons de ben recents experiències.

Dóna, l'Angel Guerra, com a cosa segura que a la declaració de guerra entre les grans potències, respondria el proletariat de les mateixes amb l'insurrecció, i que'ls treballadors revoltats s'apoderarien fàcilment de les ciutats desguarnides de tropes. Per a ell, la guerra europea provocaria la revolució europea.

Aquesta seguretat podia tenir-se uns quants anys enrera, quan el sindicalisme semblava encaminat a la ràpida conquesta de la classe obrera i quan l'antipatriotisme guanyava cada dia nombrosos adeptes. Podria tenir-se abans dels esdeveniments dels darrers dos anys, abans de la conquesta del Marroc per la França, de l'expedició italiana a Trípoli i de la guerra dels Balkans.

Avui cal rectificar certes apreciacions i atenuar molt certes seguretats. El sindicalisme, que era la gran força revolucionària del proletariat, ha entrat en una prematura decadència. Les tendències antipatriòtiques, adhoc entre'l proletariat, estan de baixa. Aquí tenim l'Hervé, el suprem teoritzador de l'antipatriotisme, que l'ha rebutjat públicament i ha fet confessió dels seus pecats en aquest punt. Ara, l'Hervé combat per massa internacionalistes els seus correligionaris, els socialistes francesos, als quals tant havia combatut per no trobar-los prou antipatriotes.

Pot creure's, actualment, en l'eficàcia absoluta de la protesta obrera contra la guerra? Pot creure's que aquesta provocarà l'insurrecció i la revolució social? França ha anat a la guerra de conquesta del Marroc, i els sindicalistes i els socialistes francesos no han fet altra cosa que protestes parlades i escrites.

Ha emprès, l'Itàlia, la guerra de conquesta de Trípoli, i els sindicalistes i socialistes italians no han tingut força ni per a promoure un motí seriós.

I això que França i Itàlia són les dugues nacions on més accentuades estan les tendències violentes i les tradicions revolucionàries entre la classe obrera!

Després ha vingut la guerra dels Balkans.

És cert que a la península balcànica el socialisme està en els començaments. Però aquesta guerra ha menaçat sovint amb altres conflictes bèlics i ha repercutit en altres Estats, com a l'Àustria-Hongria.

Ha pogut influir el socialisme austriac, tant poderós, en l'actitud del govern de Viena? No, no ha pogut influir-hi. Més hi ha influït la menaç dels eslaus, que tenen plantejats diversos problemes nacionalistes en aquell país. A l'Alemanya, la formidable Social-Democràcia no's veu amb cor d'anar a la revolta en cas de guerra. Així ho ha declarat als socialistes dels altres Estats, segons ha revelat Gustave Hervé en el llibre «L'Alsàcia-Lorena», que acaba de publicar.

Aquests fets pesen un poc més que'ls generosos lirismes de l'Angel Guerra. La qüestió del proletariat i la guerra està plantejada, avui, d'una manera ben distinta de com la planteja el distingit cronista. La setmana entrant ne parlarem, d'aquest plantejament nou.

A. R. I V.

ESCENES PARISENQUES (Sortint del «Quai d'Orsay»)

—I tu no voldries que't regalessin cap cavall, *mon cheri*?

—Gràcies, prenda. Jo, sotes, *bueno*; pero dels cavalls, us en faig franc.

ARA!

El rei ja ha tornat de París. Tot ha anat bé.

El comte de Romanones diu que està satisfet i, realment, pot estar-ne. Poques vegades li haurà sortit una jugada política tant arrodonida.

Els que s'oposaven a que'l monarca anés a la capital de França, alegant certs temors, han de confessar que s'han errat de mig a mig i que'l nostre quefe de govern ha sigut millor profeta que ells.

I bé, tot això ha passat. Deixem estar també la significació de l'acte, siga la que's vulga, que sols el temps ho pot posar en clar.

Ara, ara ve lo bô. Ara la nostra política interior và a desenrotllar-se. Si en Romanones no menteix, dintre pocs dies van a obrir-se les Corts.

Suposem que la qüestió de President del Congrés es resolgui i que també siga un èxit, suposem-ho tot; suposem, encara, que'l partit lliberal estiga unit per amor al poder, ja que no pel respecte que li mereix el que's diu el seu capítol; ara, ara ha arribat l'hora de veure els lliberals espanyols—l'únic partit de qui es pot refiar la monarquia—com desenrotllen el seu programa de llibertat.

Fins ara no han fet res; fins ara podien passar-se sense talent i sense sinceritat, perquè, per a no fer res, no cal ni una cosa ni una altra; però demà—qui diu demà, diu el dia en que s'obrin les Corts,—aleshores, si és que'ls diputats republicans no han perdut l'acomitivitat i els conservadors no han oblidat els agravis, veurem com responen als càrrecs que se'ls facin.

Que en Romanones sab governar sense Corts? Ja ho hem vist. Però com governarà amb elles falta veure. No voldriem fer judicis temeraris, mes ara hauria d'ésser, quan la manca d'homes de talent, dintre'l lliberalisme monàrquic, haurà de posar-se de manifest.

És impossible que l'actual Govern, tal com

està constituït, aguantant l'empenta d'una oposició seria. Primera, perquè té prou pecats i moltes hipocresies, que'l posen indefens a mans de l'adversari, i segona, perquè no posseeix una estratègia ni un orador que pugui ofegar, amb l'orífama de la paraula, l'empenta de la raó.

Resta, en veritat, l'astúcia de la guineu i la fortuna, que apar porti encadenada l'il·lustre coix; en canvi s'ha de comptar amb l'enveja i amb les dissensions que existeixen amagades en el camp lliberal.

L'hora es arribada, doncs, d'un balanç polític, que ha de resultar fatal per als qui manegen les coses d'Espanya. L'hora es arribada de veure, també, si aquell famós plan d'enfortir la monarquia, amb homes nous, se porta a la pràctica; si es criden als indicats i si els indicats consenten, o si tot allò tan ponderat i tan discutit eren comedies, que no han arribat a enganyar ni als mateixos comedians.

Es, l'actual moment polític, un moment d'espectació. Enfront l'Europa, inquieta; agreujat el problema clerical interior per falses gosadies dels governants; l'eterna qüestió del Marroc

MOSSÉN LAGUARDA, AL VATICÀ

—Jo sí que puc dir que he anat a Roma i no he vist al Papa!

tant activament com ara. Els meus immensos tallers, les meves grandioses fàbriques no paren de laborar, i, així i tot, hi ha una muntanya de «pedidos» per servir. Poca feina?... Papanates!...

Serriament meravellat, mentre l'home se'n anava, vareig preguntà a un veí: —Escolti, aquell que ara passa per davant del «bar», sab qui és? —Ja ho crec!... No'n conec pas d'altre. Es en Krupp, el fabricant de canons...

Si no m'aguanten, caic en rodó, desmaiat al bell mig de l'ampla sala.

C. GUMÀ

LLORET DE MAR, 7 de Maig.

Degut a l'iniciativa d'un ridícol i carnavalesc representant del Comitè d'Ofensa Social, nomenat Castany, apoiat per l'asquerós cacic Cabanyes, una plaga d'aquesta vila, ha quedat constituït el somatent armat.

Podem, els republicans, estar satisfets d'haver conseguit que no'n formi part cap home d'aspiracions democràtiques i justicières, doncs està compost exclusivament de quatre desgraciats que fan d'instrument al cacic i estan comanats per ell mateix.

Obrers lliberals: tinguen present que un dels oradors que va parlar, durant l'acte de constituir aquesta entitat, digué que, mercès als somatents, fracassà la darrera vaga dels carrilaires; lo qual ve a demostrar que'ls que dirigeixen aquest somatent no cerquen altra cosa que perjudicar als obrers que lluiten per a conseguir més pa i més llibertat, coses molt justes per al seu bé moral i físic.

Aquesta vila és de les més pacífiques de la comarca i disposa de forces més que suficients per a la seva defensa.

Perquè, doncs, la necessitat d'augmentar-les? Estarem a l'aguait, per a denunciar les malvestats que puguen cometre; car no podem esperar, dels subjectes que'l dirigeixen, mes que injustícies, conveniències i venjances personals.

Les joventuts lliberals de Barcelona varen enviar un telegrama al palau reial, dient que, «en esperit», acompanyarien al rei en el seu viatge a París.

Es de l'única manera que poden anar, els nostres «jóvenes liberales». En esperit. Com els «fetos».

A eclipsar al Cid. Els nostres cadells barbres preparen una excursió a Valencia, i una altra, al mateix lloc, els del requeté.

Pobres valencians! Quedaràn ben guarnits, amb l'invasió de tants guerrers. Sort que encara no deuen haver enviat les taronges a Anglaterra.

Amb motiu de la famosa processó de la Creu, el Sant Pare ha enviat la benedicció a tots els barcelonins.

Aquest és un dels casos en que preferiríem l'efecte sense la causa. Perque les benediccions no molesten; les processons, sí.

«Las torres que desprecio ai aire fueron...». Acaba de morir a Sallent, provincia d'Osca, el cèlebre home-gegant Fermi Arraudi. Això pot servir de consol i resignació an en Romanones.

Els gegants també ve un dia que cauen. Vès què han de fer els coixets!

Per una futesa insignificant, un capellà de Gerano (Roma) va apalliar brutalment a un xicotet que tocava el fagot en l'escolania de la parroquia, deixant-lo boi mort.

El pobre bailet no podrà tocar mai més l'instrument.

Es clar, music «pegat», no fa bon sò.

Lo primer que va fer el President del Consell, al tornar de París, fou tenir una llarga sentada amb el President del Senat.

Tractant-se del xacrós Montero Ríos i del comte pota-ranca, per força havia d'ésser una «sentada».

Perque ni l'un ni l'altre es poden tenir drets.

S'obren els cors a l'amor, s'obren als jardins les roses; prò els ulls de certs regidors, lo que és per ara, no s'obren.

Amb motiu de la visita dels lionesos, i com a acte de cortès homenatge i coral adhesió als il·lustres hostes, en el plat del dia de les passades pascues varen posar-hi, tots els bons barcelonins, dues especialitats obligades: el café del «Lyon d'or» i les «lioneses» de can Llibre.

Diu que en La Cierva, per Sant Isidre, no ha volgut pas cap xiulet del Sant, i que ja'n té prou amb els que li varen regalar a La Corunya, fa pocs dies.

A New-York els termòmetres ja han marcat quaranta graus de calor.

En tot s'ha de conèixer que'ls yankis van més endavant que nosaltres.

Aquí, en Romanones, fins per Corpus no vol obrir les Cortes.

Voleu més «frescura?»

Els de la Casa del Poble demanen la desaparició del castell de Montjuic.

Tant mateix s'han declarat anti-militaristes, els radicals?

No. Es que'l «Coll» és petit per a ells. I necessiten Montjuic per a anar-hi a fer les brenades.

Els tradicionalistes han celebrat una vetllada literaria en honor d'en Gustau A. Becquer.

Ja és ben estranya aquesta glorificació es-temporània de l'immortal poeta.

Perque en Becquer és aquell famós panteista, tot sensualitat, que va escriure:

«Hoy la tierra y el cielo me sonrían...

Hoy creo en Dios».

Lo qual vol dir que'ls altres dies no hi devia creure gaire.

Mossèn Felix, que comença a entrar en una franca convalecència, reb la visita del metge.

—Cada mitja hora—li diu—pendrà una cullerada d'aquest eixarop, i, per avui, li permeto beure un gotet de vi.

—També cada mitja hora?—diu el mossèn, interrompint-lo.

Cavallers: Joan Aubert i Manent: La xarada que m'envia m'ha semblat defectuosa.—Joan Vi-diella: Passaríem, per les faltes d'ortografia que contenen els seus versos, però és que també n'hi han de sintaxi i de sentit comú.—Joan Antich Pu-qui: Gracies, per la denúncia; però, amb tot això, nosaltres no hi podem fer res. En aqueixa mena de robaments, sempre, el qui es perjudica més és el que fa l'afanada.—P. Queraltó Tolosa: Serveixi's repassar les xarades dels números del 10 de Abril i 28 de Maig de 1909 del setmanari «Patufet».—J. R. S. (Lloret de Mar): Si l'espai ens ho permet, la veurà publicada.—Crispín: Nostre Senyor no l'ha cridat pel camí de la poesia.—L. S.: Mil gracies per l'ofertament i moltes prosperitats.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y Cia